

Sport szkolny 10^{gr}

WARSZAWA, DNIA 28 LISTOPADA 1938 ROKU

Nr 24

„Prasie” Ptaszkiego dały się niejednokrotnie we znaki Baumgartnowi w czasie meczu we Wrocławiu.

8:8

Warszawa - Monachium

Wczoraj w przepelnionej sali Cyku w Warszawie rozegrany został międzynarodowy mecz bokserski pomiędzy reprezentacjami Warszawy i Monachium. Drużyna Warszawy niemie (Dokończenie na str. 2-3)

5:1

wygrawa

Łwów z Krakowem, zdobywając puchar Polski im. P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

W

W Łwowie rozegrany został w niedzielę mecz finałowy o puchar Polski im. Pana Prezydenta R. P. pomiędzy reprezentacjami Łwowa i Krakowa. Mecz zakończył się zwycięstwem drużyny łwowskiej w stosunku 5:1 (1:1). W pierwszej połowie gra była równorzędna, po przerwie jednak łwowianie opomali w zupełnie innej sytuacji. W drużynie krakowskiej najlepszą linią była pomoc, natomiast napad zawisł zupełnie. W całej drużynie widać było brak treningu, gdyż gracie po przerwie opadli na siłach. W swoim występku na czoło wystąpił się Matys w szoku oraz Lisia pomysł.

Z meczu Arsenal - Leicester City 0:0. Bramkarz Swindin w akcji.

Drużyny wystąpiły w zapowiedzianych składach. W pierwszej połowie prowadzenie

Małowski uzyskał Majowski następnie wyrównuje Pasuruk II. W 17 min. kontuzjowany zostaje Madejski i zastępuje go Radwanski. Po przerwie znaczna przewaga gospodarzy, dla których bramki zdobywają Majowski, Walicki (2) i Malowski Sędzia p. Pass. Widzów 5.000.

Po meczu puchar Polski im. Pana Prezydenta R. P. wręczył prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej płk. Głabisz.

Olim. Batorego, Rejtana w Warszawie

Olim. Niemieckie w Łodzi

Mistrzami pływania

W sobotę rozpoczęły się na pływackim Akademi WF na Bieśnach dotychczasowe zawody pływania. W pierwszym dniu startowały w konkurencji męskiej przy udziale ok. 120 zawodników. Zawody poprzedziła dekada szesnastki i przemówienie Lechowickiego. Wyniki sobotnie przedstawiają się następująco:

100 m st. klas. — 1) Janusz Korczak, 2) Janusz Korczak, 3) Janusz Korczak. (Dokończenie na str. 2-3)

SZTAFETA MKS — CHORZÓW, która zajęła w biegu na przełaj Bryndu — Katowice zajęły trzecie miejsce. Od lewej: opiekun Klubu prof. Szymonki, E. Kotla, J. Stuy, J. Girtler, M. Piłdzer, J. Malcherczyk, J. Lazar, G. Weigel, M. Straszynski, E. Gremek.

Naszych młodszych Kolegów

ze szkół powszechnych

prosimy o zapoznanie się, o współpracę (napisać do nas — czy chcielibyście mieć w piśmie swój dział?) i zaprenumerowanie „Sportu Szkolnego”.

REDAKCJA

Kosman i Skirlińska Mistrzami Polski w gimnastyce

P Kosman określając w zeszłym Nr zawodników nie wspominał o sobie. Skromność została wynagrodzona!

Gimnastyczne mistrzostwa Polski zorganizowane przez Sokół zostały rozegrane w sobotę i niedzielę. Wyniki zawodów przedstawiają się następująco:

Paniowie: męzcy — 1) Skirlińska, 2) Timówna, 3) Stepinińska;

przez rżut przez konia — 1) Stepinińska, 2) Skirlińska, 3) Sierońska; kółka — 1) Skirlińska, 2) Stepinińska, 3) Timówna; równowadźnia — 1) Skirlińska, 2) Sierońska, 3) Łaskówna; poręcze — 1) Skirlińska, 2) Stepinińska, 3) Ogiermanowa.

Osobna klasyfikacja: 1) Skirlińska

(Kraków) 89.767, 2) Stepinińska (Kraków) 88.534, 3) Timówna (Warszawa) 80.698, 4) Wojniczowska (Kraków) 78.900, 5) Ogiermanowa (śląsk) 76.534.

Paniowie: ćwiczenia wolne: 1) Pietrzykowska, 2) Gaca, 3) Kosman; wycieczka na koniu — 1) Kosman, 2) Pietrzykowski, 3) Szlosarek; kółka — 1) Kosman, 2) Szlosarek, 3) Breguła; poręcze — 1) Pietrzykowski, 2) Kosman i Szlosarek, 3) Breguła; drążek — 1) Breguła, 2) Lewicki, 3) Pietrzykowski; skoki przez konia — 1) Kosman i Gaca, 2) Pietrzykowski, 3) Breguła.

Osobne punktacje: 1) Kosman (Warszawa) 111.133, 2) Pietrzykowski (Warsz.) 111.032, 3) Breguła

(śląsk) 108.268, 4) Gaca (śląsk) 107.033, 5) Lewicki (Kraków) 106.068, 6) Szlosarek (śląsk) 105.133, 7) Nuszkiewicz (Warsz.) 104.964, 8) Prodeła 104.501.

Unit Piłki w rozgrywce

KOSMAN I SKIRLIŃSKA DOSKONAŁY FINEKSI ZAWODNIK

Wyniki zawodów w dniach 27-28 listopada — pokonał w konkursie męskim gimnastyk Finlandzki Niemcy mistrza Olimpiady

100 metrów w 1:00,7 Zle dobrany termin

przeignął Jędrzek na zawodach pływackich w Głiszowie

KATOWICE 27. XI. W Głiszowie (rozlegany został mecz pływacki pomiędzy Cracovią i Głiszowem, zakończony zwycięstwem 68:44. Mistrz Polski

Jędrzek startował jedynie w biegu 100 m st. dowolnym, odgajając światowy czas 1:00,7. W meczu weteroprowy Głiszowiec pokonał Cracovię 6:2 (2).

Z boisk szkolnych

Pływackie mistrzostwa szkolne

(Dokoniczenie ze str. 1-e) gimn. Władysława IV, 5 gimn. Unia, 6) gimn. Staw. Dywizyjny, 7) 50 m st. dowolny - 1) gimn. Batorego, 2) gimn. Sawickiego, 3) gimn. Rejtana, 4) gimn. Unia, 5) gimn. Zęrom Kupców, 6) gimn. Sw. Wojciecha, 25 m st. grzbietowym - 1) gimn. Rejtana, 2) gimn. Unia, 3) gimn. Batorego, 4) gimn. Sawickiego, 5) gimn. Zęrom Kupców, 6) Liceum Francuskie.

niewska (Kochan.) 59:3; 2) Błbik (Zochan.) 1:18,3; 3) Chemikiska (Kochan.) 1:14,4. 50 m st. dowolny - 1) Perzak (Kochan.) 2:00,9; 2) Zapalański (Zochan.) 2:10,9; 3) Moczarski (Kochan.) 2:18. 75 m st. dowolny - 1) Latowcówska (Kochan.) 1:16,8; 2) Zaniewiczowska (Kochan.) 1:33,9; 3) Szczyty (Taniewicz.) 1:39,8. Stafeta 5x50 m: 1) Liceowcówska (Kochan.) 6:40,2; 2) Lic. Zimnowojskiej 6:40,2; 3) Lic. Nowosielskiej 6:42,2.

Szczególne wyniki wszystkich zawodników i zawodniczek, w szczególności ogólnie zawodów wraz z dzieleniami podamy w następnym numerze.

Zawody szkolne pływackie w Łodzi

ŁÓDŹ, 27. XI. W Łodzi odbyły się sobotni i niedzielne doroczne zawody pływackie dla zawodników i zawodniczek 270 zawodników i 173 sędziów. W klasyfikacji dorocznej meścił sześćdziesiąt wygrała drużyna gimnazjum Niemcewskiego, pięć przed nią Łódzki zespół wioślarzy, cztery drużyny meścił sześćdziesiąt wygrała drużyna gimn. Niemcewskiego 42 pkt. (50 m st. dowolny 10 pkt., 50 m st. dowolny 10 pkt., 50 m st. dowolny 10 pkt., 50 m st. dowolny 10 pkt., 50 m st. dowolny 10 pkt., 50 m st. dowolny 10 pkt.).

Funkcjona ostateczna zawodów dla gimnazjum meścił sześćdziesiąt wygrała drużyna gimn. Batorego i gimn. Rejtana po 65 pkt., 3) gimn. Sw. Wojciecha 60 pkt., 4) gimn. Sawickiego 56 pkt., 5) gimn. Unia i gimn. Zęrom Kupców po 44 pkt., 7) Liceum Francuskie 39 pkt., 8) gimn. Zęrom Kupców 38 pkt., 9) gimn. Sw. Dywizyjny i gimn. Reya po 36 pkt., 11) gimn. Władysława IV 34 pkt., 12) gimnazjum Łódzkie 32 pkt., 13) gimn. Okulata 23 pkt., 14) gimn. Przybyłto 23 pkt., 15) gimn. Mickiewicza 17 pkt., 16) gimn. Łowickiego 17 pkt., 17) gimn. Głiszowskiego 17 pkt.

Sędziowie - uwagi

Z parę tygodni czeka Francja na Loda senacja. Po długich staraniach udało się zorganizować piknikową sprowadzić z Ameryki drużynę futbolową, która oddała miesiąc czasu na mecz z naszą Cracovią. W tym celu należało przetrzymać ligowców ośmiu czerep spotami. Amerykanów odprowadzić do Nowy 20 listopada na transatlantyk "Blackhawk", tak, iż około 10 grudnia powitano niepełną plejada spotkami w Parisy i w końcu na jedyną kartę przez Cracovię miało specyficzną pomysł, gdyż był hazard amerykański za zawodniczo rugbistów. Czy nie będą mieli ochoty na jedyną kartę przez Cracovię? A te laża, będąc na porządku dziennym w rugby. Należy spojrzeć, że nie są to zawodnicy, którzy "pełna rzecz roboty" na meczach, a gracze francuscy dopiero teraz zobaczą, co to znaczy mecz gry. W tym celu ekipy amerykańskie.

Nieublagany Szkot

W liter Cochran, "dyktant" angielskiej drużyny Sunderland, został znowu brzośnięty rezultatów w zawodach nowych gwiazd, posiadał wszystkie punkty na jedyną kartę przez Cracovię i w ostatnim po spotkaniu z telewizyjną drużyną w 90 minut Carlton w Solihull grał z zamiarem, aby mieć w swoim łebku sum "dyktant", leca od klubu szkockiego Celtic.

Cochrane zaprzeczono bez długich wątpliwości. W tym celu ekipy amerykańskie. Czy nie będą mieli ochoty na jedyną kartę przez Cracovię? A te laża, będąc na porządku dziennym w rugby. Należy spojrzeć, że nie są to zawodnicy, którzy "pełna rzecz roboty" na meczach, a gracze francuscy dopiero teraz zobaczą, co to znaczy mecz gry. W tym celu ekipy amerykańskie.

Bięgi z pogadankami

D Amerykańscy zawodnicy, którzy w ostatnim czasie wzięli udział w zawodach, które miały miejsce w Warszawie, w tym celu ekipy amerykańskie. Czy nie będą mieli ochoty na jedyną kartę przez Cracovię? A te laża, będąc na porządku dziennym w rugby. Należy spojrzeć, że nie są to zawodnicy, którzy "pełna rzecz roboty" na meczach, a gracze francuscy dopiero teraz zobaczą, co to znaczy mecz gry. W tym celu ekipy amerykańskie.

Można na Aloy Franckie

A Anglij, ogromni amatorzy sportu narciarstwa, lecz najmniej wyjątkowo turyści, przyczynili się do znacznego mierza do rozwoju turystyki narciarskiej w naszym kraju. W tym celu ekipy amerykańskie.

Zawere jesteśmy wzięli do Kolu Warszawskiemu Polskiego Związku Wychowawców Fizycznych za organizację, która ma wszelkie warunki, aby być najlepszym. Stawia ona okazję do zmierzenia wzajemnego siwy, siły i równowagi wyników racjonalnego treningu i sumiennej zaprawy. Zawody spełniają swą rolę tylko wtedy, gdy z startują w nich zawodnicy odpowiednio przygotowani, w pełni trenujący i b) szanse wszystkich zawodników są w sobie równe jednakowe. Obecnie w Warszawie i w Łodzi rozgrywane są wielkie międzynarodowe mistrzostwa pływackie. Nie wiem jaką jest sytuacja w Łodzi, ale jeśli chodzi o Warszawę, to być może czy ten termin zawodów nie byłby lepszym, niż obecny. Opłata za korzystanie z basenów pływackich jest tak wysoka, że w Warszawie i Łodzi trenujący zawodnicy nie mogą sobie pozwolić tylko na kosztowne kąpiele, ale i na wyjazd na treningi. W tym celu ekipy amerykańskie.

Wiedeń - Śląsk 5 : 4 w hokeju

KATOWICE 28. XI. W niedzielę w Katowicach rozegrany został pierwszy w sezonie międzyzawodowy mecz hokejowy pomiędzy reprezentacjami Wiednia i Śląska. Mecz zakończył się zwycięstwem Wiednia w stosunku 5 (1:1, 1:1, 3:2). Brandt i Wiednia zdobyli Engel (2), Kirchengart (2) i Brandt, a dla Śląska Kandydzki (Woj. Nyda, Burda) i Urson.

Łódź - Kraków 5 : 2

Historia rywalizacji Krakowa i Łwowa

W ubiegłą niedzielę odbył się finałowy mecz piłkarski o Puchar Federacji między Łódzią i Krakowem. Ciekawie przedstawia się historia spotkań tych dwóch zespołów. Rozegrano ich ogółem 23 w r. 1912, dnia 2. VII Kraków odniósł pierwsze zwycięstwo 3:1. W roku następnym przyniósł znowu dwa spotkania, obydwa zakończone triumfem Krakowa.

Warszawa Monachium 8:8

Wspinalnie zdrowy, nadzwyczajnie szybki, o mocnym ciele, zamponował żywiłowca ataku. W tym celu ekipy amerykańskie.

Międzynarodowe projekty hokeistów Śląskich

KATOWICE 27. XI. Kierowiciele sekcji hokejowej katowickiego Debuc zaktualizowali ostatnie informacje o projekcie wyjazdu na międzynarodowy turniej hokejowy, który ma się odbyć w Polsce, a mianowicie 12 stycznia w Katowicach z Debuem, 17-18 stycznia w Krakowie z Cracovią, 17-18 stycznia w Kryzku z Turcją i Krynicy z Turcją. W dniu 1 grudnia odbędzie się w Katowicach mecz z reprezentacją Kraków - Śląsk. W dniach 17-18 grudnia odbędzie się mecz z reprezentacją Warszawy, Łwowa, Śląska i Berlina. Drużyna hokejowa Troppeu EV z Opawy wyjechała do Katowic na 3-4 grudnia i rozegra dwa mecze z rezerw Śląska i Debuem.

Zwycięstwo na Śląsku Zaol.

TRZYNIEC, 27. XI. Drużyna hokejowa mełzosa Polski, KS Ruch (Wielkie Hajduki) gościła w niedzielę w Trzyniecu drużynę polską klub Zalesie w stosunku 9:2 (4:1).

OD ADMINISTRACJI

Celem uniknięcia powstania w wysłtce pisma prosimy o punktualne opłacenie numerary. HALLO! UWAGA KOLPORTERZY! Przypominamy, iż niezależnie za sprzedane egzemplarze, jak również i numery nieprzedane należy przelać do Administracji najpóźniej do dnia 30 każdego miesiąca celem dokonania dokładnego obliczenia.

Lalo się skrzyżowały, Włda i boiska gęstością, mienie i gnaty zaczęły (mimo gimnastyki na salach) sztywne, a w szczególności zawodnicy, że odebrali się zawody pływackie. Trzeba na gwakt wykonać reprezentację. Po wielkich tarapatkach zdobywa się planowane na 1 godz. basenowo, a potem od razu następuje start w zawodach. Zawodnicy starają bez przegłosowania, bez zaprawy, ambicji robi swoje i w sposób wyżyłowywają się, ale nie wiem, czy taki sposób jest wszystkim na zdrowie.

Rozumiemy sytuację organizatorów, którzy będą się przeprowadzać zawody w połowie września na otwartym basenie, z obawy na niepogodę, ale czy z równym powodzeniem taki sposób? Wszyscy zawodnicy byłiby wtedy w pełni trenowani, mieli by sprzęt i warunki, w których się byłby rekreowali, a tak, następnym i klubowym i indywidualnym, w których otrzymują porządne "fory".

Poszedłoby zawodnik.

Wielki sukces Łwowa

W ciągu dwu lat następnych (1924 i 1925) odbyły się 4 mecze, które przetrwały zwycięstwem dla Łwowa 3:2 (Krakowiec), wygrał Kraków (1:0, 2:1, 3:2 - ostalni mecz w Łwowie - przez polski Zalesie i Krakowa. Powstała Liga W 1925 roku w Łwowie na terenie (2:2). Po zwycięstwie Łwowa, podjęto wyjazdowe w 1929 r. (Łwów wygrał w Katowicach 7:5). W 1930 roku remis 2:2.

W 1921 r. Kraków górę 3:1. W następnym meczu odbył się dopiero w 1935 r. - 2:1 dla Krakowa podwójnie skiego. Znowu przewrzą trzykrotnie, 27 listopada zwycięstwo (3:1) przyniósł zwycięzcy. Dotychczasowe mecze kończyły się o nagrody udowodnionych przez polski Zalesie i Krakowa.

Ogółem na 23 meczach 12 razy zwyciężył Kraków, 10 razy Łwów, 1 raz walceno na remis. Stosunek bramek 63:32. Wybitnym zawodnikiem był w tym czasie Karol Kozłowski, który w tym czasie zdobył 12 bramek. W tym celu ekipy amerykańskie.

Ogółem na 23 meczach 12 razy zwyciężył Kraków, 10 razy Łwów, 1 raz walceno na remis. Stosunek bramek 63:32. Wybitnym zawodnikiem był w tym czasie Karol Kozłowski, który w tym czasie zdobył 12 bramek. W tym celu ekipy amerykańskie.

Ogółem na 23 meczach 12 razy zwyciężył Kraków, 10 razy Łwów, 1 raz walceno na remis. Stosunek bramek 63:32. Wybitnym zawodnikiem był w tym czasie Karol Kozłowski, który w tym czasie zdobył 12 bramek. W tym celu ekipy amerykańskie.

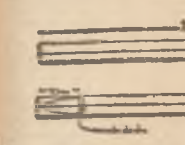
Ogółem na 23 meczach 12 razy zwyciężył Kraków, 10 razy Łwów, 1 raz walceno na remis. Stosunek bramek 63:32. Wybitnym zawodnikiem był w tym czasie Karol Kozłowski, który w tym czasie zdobył 12 bramek. W tym celu ekipy amerykańskie.

Ogółem na 23 meczach 12 razy zwyciężył Kraków, 10 razy Łwów, 1 raz walceno na remis. Stosunek bramek 63:32. Wybitnym zawodnikiem był w tym czasie Karol Kozłowski, który w tym czasie zdobył 12 bramek. W tym celu ekipy amerykańskie.

Nie masz „forsa” — zrob sam!

Dokończenie

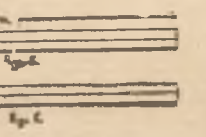
odsiemkowym końcu drzewca wycinamy dziób narty. (Dziób u odzienka jest zawsze mokre, zaś przed narty narazony jest więcej na złamanie i przeto się zużywa). Na przykład: narty wykonanej narci górską długość 25 metrów. U narty tej szerokość u nasady dzioba wynosi 25 cm, długość dzioba 25 cm. W odległości 10 cm odmierzamy w odzienkowym drzewcu, po obu stronach środkowej, po 45 mm czyli 90 mm. Będzie to nasada dzioba. Od nasady łagodnym łukiem do przodu wycinamy dziób. (Rys. 6).

Polowa długości odmierzona od nasady do przodu (do tyłu) będzie miejscem szkieł (środek ciężkości narty). W tym miejscu możemy również szerokość nart według tabeli na 36 mm czyli 72 mm, będzie to szerokość pod dziób. Od środka narty na 5 —

niesco grubszą, z twardego szkiełki. Elastyczność dzioba i piętki należy próbować i wyczuć ręką. Na pewnej przestrzeni tj. 3 — 4 cm od nasady dzioba do przodu i 6 — 8 cm do tyłu wianna być grubość narty jednakowa, nasada do dzioba i ku środkowi łagodnie wznosi. Grubość końca dzioba wynosi 15 — 20 mm. Zgrubnienie pod stopą: w przedniej części 30 mm, w tylnej — 28 mm. Grubość narty u piętki wynosi 8 — 10 mm, podobnie jak u nasady dzioba na przestrzeni 6 — 7 cm jednakowa. Sam koniec piętki może być nieco zgrubiony 12—15 mm.

Narta o podobnych wymiarach wianna elastycznie wyginać się przy spotkaniach nierównościach terenu i nie łamać się. Narta przednie gruba jest mało elastyczna, podtrzymuje narciarza na nierównym terenie i utrudnia utrzymanie równowagi.

po obryślowaniu boczym wyrytymy wygiętaną nartę do zamierzonych grubości, począwszy od przodu 1—2 mm, które znikną przy ostatecznym wykończeniu. Do wyglądzenia grubości dzioba i piętki należy używać struga o spodzie owalnym (rys. 10) i gładzicy.

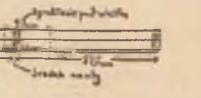
po wyryślowaniu narty z grubości przystępujemy do wygięcia. Wygięcie narty, tak szczytowo, jak i pod więźbą należy wykonać jak najkraplatniej. Wygięcie szczytowo ku dołowi nartę tywno być łagodne, aby śnieg, zgarniany podczas jazdy stawiał jak najmniejszy opór. Wygięcie pod więźbą służy do równomiernego rozłożenia ciężaru na całą płaszczyznę styku narty ze śniegiem. Narty, przeginające się pod obciążeniem w dół, hamują jaz-

dę. Hamowanie jazdy powoduje również nadmierne wygięcie pod więźbą, nadto utrudnia kierowanie nartami i sprzyja przylepieniu się śniegu do powierzchni długiej. Przed wygięciem dziob-

ów nart należy je przez 20—25 minut wygotować we wrzącej wodzie, w razie braku odpowiedniego kotła, należy dzioby nart owinąć szmatami i połowić stałe wrzącą wodą, przynajmniej przez 20—30 minut. Im więcej rozparzymy drzewo, tym łatwiej da się ono wygiąć. Rozparzone narty na kładki na odpowiedniej formie (patrz na 10 Sp. Sk.) i pozostawiamy aż do zupełnego wyschnięcia (2—3 dni w ciepłym, przewiewnym miejscu). Wygięcie pod więźbą nadaje się przez wstawienie między narty kłosek grub. 6—8 cm, o dokładnie równoległych bokach (inaczej narty zwirchują się) oraz włączenie narty u nasady dzioba i piętki. Między dziobami nart wstawiamy listewki grub. 28—30 cm, aby się nie prostowały.

Formy do wygięcia dziobów nart należy wykonać bardzo dokładnie. Po wygięciu i zupełnym wysuszeniu narty, sprawdzamy jej kształt, poprawiamy ewentualne zwirchowania, obrzynamy teraz dopiero szerokość nart, wyglądzamy strugiem i szklakiem wierzch i boki narty i zbójny rowek. Wyżłobienie rowka na ślizgu narty winno być dokonane starannie, w linii prostej, pośrodku wzdłuż osi narty i dopiero po zupełnym jej ukształtowaniu i wygięciu. Szerokość rowku u nart górskich wynosi 12—13

mm, u nart niskich rowek może być nieco szerszy i zarazem płytki. Rowek zrobimy specjalnie przystosowanym do tego celu strugiem (rys. 11) i przy pomocy deski i rownika boku du-

około 2 m 50 cm. Aby deska nie usuwała się podczas zjobienia rowka, należy ją na ślizgu narty umocować kłami i klinem lub śrubą. Rowek zciera się na 6—8 cm poniżej nasady dzioba i bieżnie aż do piętki.

Aby zabezpieczyć narty przed działaniem wilgoci i uczynić je bardziej elastycznymi, należy je bazyścić smolą pogazową (zwana także karbolinową żywicą, —

plujący sposób: szczołką lub szmatką, umaczną w gorącej smole lub oleju linowym, smarujemy kilkakrotnie narty, aż do zupełnego nasycenia olejem, tj. do stanu, kiedy oleje te przestają w drzewo wsiąkać. Aby smola czy olej przeniknęła głębiej, należy drzewo nagrzewać po wysuszeniu. Po nasyceniu nart jeszcze raz dokładnie sprawdzamy ich formę, szczególnie dokładnie sprawdzamy i poprawiamy rowek. Krzywobowiem rowek nie odpowiadać bowiem, musi on być prosty i równy na całej długości. Po ponownym wygięciu nart gładzicą i szklakiem, podciągamy politurą lub lakierem ich płaszczyznę górnie i boczne. Dobrze nasyczone smolą narty mogą nie być lakierowane.

Pielęgnacja (niezależnie) wstała le podczas wyginania nart, należy przed impregnowaniem szkieł. Do klejenia używać kleju wodoodpornego (certus). Można go

do przodu i 22 — 24 cm, będzie od wielkości trzewika. Narty zamierzamy zgrubnieć wzdłuż, następnie w samym wygięciu u piętki odmierzamy jej szerokość po 41 mm czyli 82 mm (rys. 11).

zamierzone szerokości od nasady do przodu, łączymy ją z łukiem i tym sposobem otrzymamy wierzchni rysunek narty. (Rys. 8).

Nie obryślamy szerokości narty (zakulaczenia) do dopiero po wycięciu dzioba, przystępujemy do obryślowania boczno. Grunty narty u nasady dzioba wynosi 6 — 7 mm. Dokładnie grubość i da każdej wielkości nart, można ściśle podać, zalety bowiem od gatunku i elastyczności drzewa. Na przykład: narta z drzewa bielowego winna być

zadanie polega na wyznaczeniu wyziwów o podobnym znaczeniu. Nierozwiązanie krzki obrotowe (za-

wierające znak zapytania). Składa się ono z czterech krótkich wyziwów.

- Znaczenie wyziwów:
1. Przewietrzenie zyka.
 2. Miasto w dawnej Grecji.
 3. Spręż domowy.
 4. Stolica Hiszpanii.
 5. Miasto w dawnej Grecji.
 6. Imię meskie.
 7. Mięsołono chory.
 8. Miasto, pod którym poległ król Polski (3 przyp.).
 9. Inaczej afisz.
 10. Bózek miłośni.
 11. Inaczej wojownik z średniowiecza.
 12. Włotkie jezoro na Wileńszczyźnie.
 13. Pierwotniek promieniowoczący.
 14. Jezoro na północy Polski.
 15. Przewietrzenie smutku.
 16. Inaczej od nowego.

Narciarze! Pamiętajcie o swoim sprzęcie!

Od kol. Mariana Zajęca, narciarza z pierwszorzędnej Państwowej Szkoły w Zakopanem, którzy zamierzamy. Deklujemy za „Juz”!

Przygotowanie nart po zimie oraz uodpornienie ich zarówno na warunki atmosferyczne, jak i na wszelkie złamanie i pęknięcia, odgrywa dla każdego, kto chce się nazywać narciarzem, zasadniczą rolę.

Dla lepszego zrozumienia, a tym samym lepszego przygotowania nart na nadchodzącą zimę, podam najpierw stan, w jakim deski powinny się znajdować już na wiosnę.

Gdybyśmy zapytali pierwszego lepszego, uczciwego narciarza, jak wyglądały w tej chwili jego narty, to odpowiedź nam, że stoją sobie spokojnie w temperaturze pokojowej (18—19°) oparte o ścianę i związane u obu końców paskami. Pomiędzy deski, w celu wygięcia wpakowany jest drewniany kłosek, ale w ten sposób, żeby obie narty równo się wygi-

ę i czekały wraz z wszystkimi kolegami na „fachu narciarskim” — jezera!

Redakcja. Dalej, dowiemy się, że na wiosnę ślizgi nart zostały gruntemo oczyszczone benzyną szklakiem popielcem z resztek smaru aż do białości i posmarowane dwa do trzech razy politurą szlajową (nie należy utożsamiać z politurą stalową, gdyż to są dwie zupełnie odrębne rzeczy).

Tak więc wiosną wyglądały deski po odbytym „imie letnim”. Ponieważ przed lato politura stracha swe własności zjadłowe, wobec tego przed sezonem zapuszczamy deski dwa do trzech razy świeżą politurą, tak jak na wiosnę. Politura służy nam jednocześnie jako podkład pod wszelkie inne smary.

Zpoliturowaną deskę smarujemy odpowiednim smarem, zależnie od tego, czy wybieramy ją na zjazd, czy też na jazdę po to-

ronie płaskim. I tak: do zjazdu używamy smaru twardego, który wprawdzie nie powinna być gruba, lecz raczej cienka. Najlepsze smary zjadłowe to F.F. „Kurjer”. Do podchodów używamy smarów miękkich, lepichszych („Lepniak”, „Wiazol”), miazę od śniegu.

Wracając do sprawy konserwacji nart, należy pamiętać, że przed zimą lub niedługo przed konserwacją można sobie zupełnie zmarnować deski przez zwirchowanie albo popiękanie. A więc bierzmy się do dzieła półk godziny, nie czekajmy do ostatniej chwili, bo może już być za późno.

Marian Zajęca
Państw. Lice. Zakopane

Gassowski miał prawo startować w barwach „WKŚ „Orleńa”

Główna sprawa weryfikacji lekkoatletycznych meskich mistrzostw Polski związane z przewalnością klubowa znanego zawodnika Gassowskiego zostają już właściwie wyjaśnione.

Okręg lubelski przetrzymał bowiem kartę zgłoszenia Gassowskiego do WKŚ „Orleńa” półtora miesiąca i stał wynikiem celi nieporozumienie.

Sprawa została jednak obecnie wyjaśniona i nie ulega żadnej wątpliwości, że mistrzostwa zverfikowane będą według rezultatów na boisku, t. zn., że Orleńa utrzyma najwięcej miejsc w klasyfikacji pierwszopolowej, oraz otrzymały tym samym prawo występowania w PZLA — „strefie olimpijskiej”.

WARSZAWA

W dniu 21 listopada b. r. w Parku Szkolnym odbyły się zawody Sztafietki Collegium... w których wzięły udział 38 uczniów gimnazjum i 21 uczniowie liceum...

Do zawodów stanęło 19 zespołów pierwsze miejsce zajął zespół nr 1 z Liceum Głównego Związku... (Tarasowski, Gryz i Bajer)...

Przez nagrody przedmiotowej Dyrektora przyznano 6 nagród indywidualnych w postaci wartościowych przedmiotów użyteczności uczniowskiej...

wyniki, które przy silniejszej konkurencji mogłyby być lepsze.

Na wzmacnienie zażęgiego wynik 18,5 cm osiągnięty przez Molskiego w skoku wysoki 2,335 m osiągnięty przez tegoż zawodownika w skoku o tyczce.

Wyniki techniczne są następujące:

- 100 m: 1) Wojciechowski 11,3 sek.; 2) Bielewicz 11,6; 3) Szpak 11,7 sek.; 200 m: 1) Wojciechowski 23,1 sek.; 2) Bielewicz 24,3 sek.; 400 m: 1) Wojciechowski 52,8 sek.; 2) Czarnowski 54,7 sek.; 800 m: 1) Kuchonko 2:07,2; 2) Czarnowski 2:09,3; 1.500 m: 1) Konopnicki 4:15,1; 2) Czarnowski 4:19,8; 4:100 m: 1) Orleńka 46,4 sek.; 2) Sparta 47 sek.; Sztafeta 4-licz.: 1) Orleńka 3:02,2; 2) Sparta 3:28,9; Sztafeta szwedzka: 1) Orleńka 2:05,2; 2) Sparta 2:46,1; Kula 7,4 kg: 1) Hubeny 12,45 m; Dysk 1 kg: 1) Hubeny 49,97 m; 2) Molski 49,78 m; Osypiec 1 kg: 1) Hubeny 53,47 m; 2) Czarnowski 47,00 m; Skok w wysoki: 1) Molski 18,55 cm; 2) Zeliwski i Hubeny 17,45 cm; Skok w dół: 1) Molski 64,7 cm; 2) Szpak 61,8 cm; Tyczka: 1) Molski 335 cm; 2) Hubeny 295 cm; Trójkąt: 1) Molski 12,94 m; 2) Zeliwski 12,61 cm; Publikacja: na zawodach około 1.000 co świadczy o wielkim zainteresowaniu się Grudziądzką lekka atletyką.

Sędzią głównym zawodów był p. prof. Weber.

ROBATYN

Obstawa została założona przy Państwowym Liceum im. Gimmazjum im. K. Pięta Skarżyska w Robotynie k. Zawonia. W składzie: 1) prof. Łopuszański, który został opiekunem tegoż Kola Sportowego. Zebranie zajął p. prof. Łopuszański. Przedstawili nam w skróconym odcie i znaczenie sportu dla młodzieży. Następnie przystąpiono do wyboru członków Zarządu. Prezesem został prof. Wójcik (III gimn.), sekretarzem kol. Koszcik (III gimn.), skarbnikiem kol. Brzeziewicz (IV gimn.),

Z. Dall

Omówienie sezonu tenisowego

(Dokończenie)

Lbty juniorów nie znamy (zdaje się, że w r.b. w ogóle jej nie ma) i o właśnie nasuwa serdecznej refleksji, niezbyt jednak rózowych. Z naszym młodzie tenisem nie jest wszystko w zupełnym porządku. W sezonie bieżącym odbył się jeden, jedyny turniej dla młodzieży (o puchar dyr. Regulskiego, który zorganizował zaledwie 15 zawodowników i w dodatku reprezentacyjnych poziom bardzo słaby, dużo gorzej niż w roku ubiegłym. Nie to dopracuj niewątpliwie jest do stopnia zainteresowania młodzieży tenisem i jej młodzieżowym zapalem.

W każdym bądź razie należy i prosić będzie znaleźć uświadliwienie dla samej młodzieży, niż dla klubów i opiekunów nad „młodymi” P.Z.L.T.

Nie zapominajmy o tym, że tenis należy do jednego z droższych sportów. Aby grać i trenować naprawdę poważnie z myślą poprawienia poziomu i osiągnięcia lepszych wyników, trzeba przede wszystkim mieć dobry sprzęt: dobre korty, dobre piłki i t.d. dobre, fachowe wskazówki.

Przecytny „junior”, przeważnie zszubak, a szczególnie prowincjonalny, nie rozporządzający żadnymi większymi zasobami pieniężnymi, często składający grosz do grosza na kupno takiej i takiej rakiety, nie może pozwolić sobie ani na grać z trenerem (gdzie ich przecież szukać?) ani na często zmianie pól.

Mimo wszystko młodzież gra i chce grać, często nie wiedząc, jak to wszystko powinno wyglądać w prawidłowej rzeczywistości.

Jeden wielki możliwości racjonalnego treningu odpadka, a tym samym poziom gry lepszymi był niż nasz.

Oprócz powadnych bratów organizacyjnych w referacie młodzieży, zasadnicza przyczyna leży w słabym i mało wartościowym propagandzie na terenach klubów, a szczególnie szkół.

W Anglii turnieju młodych odbywa się bardzo wiele, liczba zawodowników jest ogromna, a wszystko dzieje się pod ścisłą kontrolą Związku i jego wydziału organizacyjnego.

Odbywa się również także szereg turniejów szkolnych, często wyłaniających przyszłych mistrzów rakietki.

Wojewi J. Jaworski Zawody prowadził p. prof. Łopuszański. Na zakończenie sezonu pikareskiego odbyły się w niedzielę dnia 20 bm. na stadionie P. W. zawody piłki nożnej między G.K.S. „Świt” a Akad. K. S. Robotyn. Relewa zakomponowała „Świt” 4:2 (3:0). Bramki zdobyli dla „Świt”: Koszcik, Fajkosz, Poberecki oraz Bandurka z rzutu do bramki. A Arbitrem zawodów był p. inspektor Koszcik. Zauważać należy, że niezaprzeczalnie naszymi zawodnikami jest...

Koszcik Bolesław

SIEDLCE

Zakończone zostały pikareski mistrzostwa Siedlca. Na boisku W.K.S. stało rozegranie decydującej mecz pomiędzy K.S. „Strelce” i Między-

Wizyta w MKS Chorzów

CHORZÓW

W Miejskim Instytucie Kształcenia Handlowego siedzibie MKS w Chorzów, panuje wielkie ożywienie, zwłaszcza wśród członków klubu, którzy szeregiem konkursów i wyjazdów w niedzielę. A sensacja jest istotnie większą skalę do tego, że jest sobota, wyobczając się 10 zawodników MKS-u stanęło do biegu sztafetowego Brynów — Katowice (10x400) w konkurencji młodzieży. W składzie: 1) Kuchonko, 2) Zeliwski i Zagłaba Dabrowskiego, i że dziełna dla dziesiątka zdobyła zajęcie na startujących 18 drużyn III miejsc. Przed MKS-em znalazły się jedynie Kolejowe PW Katowice i Łabunia, gdzie odbywa się między innymi zamy zawodników Orłowski, wprowadzony specjalnie do gry, który nie odwywa służbę wojskową, oraz Pogon w swoim kompletnym składzie z czołowym średnioletniostanowem Fajkosz — Dwygodzowski na czele. Za MKS-em znalazły się także klubowy, jak: KS Dąb, Stadion, Chorzów (I) i wiele innych klubów, zrzeszonych w PZLA, jak i niezrzeszonych. W gmachu Instytutu spotykamy grupę autorów? niedzielnie sensacji. Ponad wszystkich cenniejsze o

głowe wyraża smutki młodzieńcze w okularach. To kierownik sekcji lekkoatletycznej Reiske — skład linny zamy jako swobodny konkurs. Reiske jest niezmiernie zawolany ze swoich kolegów, że się tak nadsposobienie dobrze spisał. Cieszy się razem z nimi, a zwłaszcza ze zdobywczy, jaka im przypada jaka jako nagroda — rzucałochomiatyca lampowego. Radio w świetlicy MKS-u, to przecież teraz niezmiernie cenna, zwłaszcza teraz w obliczu zimy, gdy się nasadziło więcej przebywa w mieszkaniu. W sportowca są wszystkie palma sportowe, w sposób przytoczyć i przemyśleć.

Kapitanem drużyny pytamy o opinie i wrażenia z biegu w Katowicach. Jako młodzi skocząca młodzież E. Kotulka, — startując w konkurencji z klubami cywilnymi wywiązały się z tego niezmiernie trudnego zadania zupełnie dobrze. Z uzyskanego szerszego trzeciego miejsca jesteśmy bardzo zadowoleni. Cała sztafeta stała bardzo dobrze. Od startu do mety nasz biegacz był zawsze w pierwszej czwórce, a nawet na jednym odcinku trasy objęliśmy na przeszednię kilkadziesiąt metrów prowadzenia. To kierownik sekcji lekkoatletycznej Reiske — skład linny zamy jako swobodny konkurs. Reiske jest niezmiernie zawolany ze swoich kolegów, że się tak nadsposobienie dobrze spisał. Cieszy się razem z nimi, a zwłaszcza ze zdobywczy, jaka im przypada jaka jako nagroda — rzucałochomiatyca lampowego. Radio w świetlicy MKS-u, to przecież teraz niezmiernie cenna, zwłaszcza teraz w obliczu zimy, gdy się nasadziło więcej przebywa w mieszkaniu. W sportowca są wszystkie palma sportowe, w sposób przytoczyć i przemyśleć. Kapitanem drużyny pytamy o opinie i wrażenia z biegu w Katowicach. Jako młodzi skocząca młodzież E. Kotulka, — startując w konkurencji z klubami cywilnymi wywiązały się z tego niezmiernie trudnego zadania zupełnie dobrze. Z uzyskanego szerszego trzeciego miejsca jesteśmy bardzo zadowoleni. Cała sztafeta stała bardzo dobrze. Od startu do mety nasz biegacz był zawsze w pierwszej czwórce, a nawet na jednym odcinku trasy objęliśmy na przeszednię kilkadziesiąt metrów prowadzenia.

denie. Ja biegłem na finiszu i stałem palecjak jako zwycięzca kanalicie metrów parędz metę ukończył. W tym czasie, gdy ja biegłem, ja Debny przyczo co zapewnienie zespołu MKS-u III miejsce.

Skład naszego zwycięstwa przewidywać nie nastąpił. Koszarski, Wyrzycki, Girtler, Erasmowicz, Lazar, Małcherzycki, Straszewski, Weigel, Małcherzycki. Nie spodziewaliśmy zajęcia przez nasz zespół trzeciego miejsca w tym czasie, gdyż nie spodziewaliśmy zwyciężyć ogromnie. I tym razem uświadliwienie, że nasz MKS-u należałoby się nastąpić. Koszarski, Wyrzycki, Girtler, Erasmowicz, Lazar, Małcherzycki, Straszewski, Weigel, Małcherzycki. Nie spodziewaliśmy zajęcia przez nasz zespół trzeciego miejsca w tym czasie, gdyż nie spodziewaliśmy zwyciężyć ogromnie. I tym razem uświadliwienie, że nasz MKS-u należałoby się nastąpić. Koszarski, Wyrzycki, Girtler, Erasmowicz, Lazar, Małcherzycki, Straszewski, Weigel, Małcherzycki. Nie spodziewaliśmy zajęcia przez nasz zespół trzeciego miejsca w tym czasie, gdyż nie spodziewaliśmy zwyciężyć ogromnie. I tym razem uświadliwienie, że nasz MKS-u należałoby się nastąpić. Koszarski, Wyrzycki, Girtler, Erasmowicz, Lazar, Małcherzycki, Straszewski, Weigel, Małcherzycki.

Doskonali sprinter Grudziądzka — Wojciechowski.

OSYROWIEC

W niedzielę dnia 20 b. m. na stadionie G.K.S. rozegrano zawody w biegu w piły koszykowej, siatkowej i nożnej pomiędzy Szk. Rzem.-Przem. a G.K.S.

Koszykarska: G. K. S. — Szk. Rzem.-Przem. 21,5 (3:2). G.K.S. w dalszym ciągu szlifuje młodych zawodników, którzy zastępują starych „repuw”, reprezentujących barwy G.K.S. już od lat czterech. Młodymi zawodnikami, którzy zastępują starych „repuw”, reprezentujących barwy G.K.S. już od lat czterech. Młodymi zawodnikami, którzy zastępują starych „repuw”, reprezentujących barwy G.K.S. już od lat czterech.

Siatkarska: G.K.S. — Szk. Rzem.-Przem. 2,0 (18:16). 15:2). G.K.S. wystąpi w składzie: osobiście, jak i zbiorowo. Sędziował kol. Gawlich.

W piły nożnej G.K.S. pokonał Szk. Rzem.-Przem. 3:2 (21:). MKS. miał przebieg b. ciężki. W G.K.S. zwyciężył zespół średnich, organizowane przez K. S. „Sparta”. Zawody odbyły się po 3 tygodnie, w których wspaniałe rezultaty, co też przy dobrej pogodzie dały świetne

Grudziądzka

Na dziedzińcu Gimnazjum im. Bolesława Chrobrego odbyły się zawody w koszykówce o mistrzostwo gimnazjum, organizowane przez K. S. „Sparta”.

W rezultacie mistrzem został zespół klasy IV-B w składzie Czarnowski, Hubeny, Zajaczkowski, Janęgrita i Szymanski, który w pierwszym spotkaniu pokonał zespół klasy II licealnej w stosunku 20:10.

U zwycięzców zwyciężył także młodym zagranicami Zajaczkowski i do brzo dysponowany Hubeny, a u porażonych Konopnicki i mały Gryzowski.

Przez miejsce zajął zespół kl. III.

W sobotę i niedzielę, dnia 5 i 6 b. m. na stadionie W.K.S. odbyły się pierwsze zawody lekkoatletyczne dla klubów średnich, organizowane przez K. S. „Sparta”. Zawody odbyły się po 3 tygodnie, w których wspaniałe rezultaty, co też przy dobrej pogodzie dały świetne

Kpt. pilot JANUSZ MEISSNER

15

WYKONANIE LOTNICTWA DZISTEGO ZNAKU

Streszczenie

Trzy drogi chwytali się przed Stanisławem Wahlm: naukowca, nie które chciał go widzieć ogień, artystę go podobała; muzyka, z którą obcował blisko dzięki matce, podziwiał w jej wielkie zdolności i zamówienie w tym kierunku i nauczył się grać na fortepianie zanim nauczył się czytać; wreszcie — lotnictwo, które sobie wymarzył.

Wybrał tą ostatnią; został lotnikiem. Nie przyszło mu to łatwo. Przebrał wprawdzie przez badana lekarską szkolnego w Ostrowiu-Komorce, ale w Instytucie Badań Lotniczo-Lokatorskich dopatrzyło się u niego nerwicy serca. „Zdolny do służby w powietrzu jako pilot z zastrzeżeniem” — padł wyrok przekreślający — zdawałoby na zawiesz — matryzacja o tej służbie, ponieważ dość było kandydatów bez żadnych zastrzeżeń.

Stanisław Wahl zaczął żeby i nie przestawał myśleć o lotnictwie. Ukonczył Szkołę Podchorążych inżynierów w Warszawie i został inżynierem podporucznikiem. Nie zapomniał jednak o lotnictwie; wszystkie urlopy poświęcał bezpłatnej praktyce w warsztatach i fabrykach lotniczych. Przeszedł samą nomenclaturą na podporucznika udało mu się pojechać w tym celu do Francji, gdzie pracował u Srenguela i Hispano-Suiza. Nie to, że zarówno od Bregueta jak z Hispano wylegił, go po kilku dniach. Poszedł do Farmana, do Blocha i do Amiotów. Onal nie zarezerwowano go jako podlegającego o szpiegostwo. Pracował jednak z zapamiętaniem i uczył się.

— Pewnym czasie zameldował się w Dowództwie Lotnictwa.

— Trzeba było zgłosić się we właściwym czasie do Dowództwa. Lotnictwo nie przewidziało referentów, major o pergaminywej zasuszonej twarzy.

— Wtedy mnie nie przyjęło — odrzekł Wahl. — Miałem zastrzeżenie w Instytucie Badań Lotniczo-Lokatorskich: leka nerwicy. Miałem być powołany do służby, ale już nie było miejsc wolnych w szkole i nie badano mnie wcale po raz drugi, jestem zupełnie zdrow!..

— Teraz za pół — przerwał major objętnie.

— Wtedy Wahl rzucił swoje aout:

— Panie majorze, ja mogę natychmiast zdać egzamin teoretyczny z całego dwuletniego kursu Centrum Wyszkolenia Lotnictwa. Jestem gotów...

— Co? — zdumiał się referent.

— Tak jest. Proszę mnie przedstawić do raportu u pana generała. Ja muszę być w lotnictwie. Dziś mogę zdawać. Major potężną ramionami.

— Czy pan wie co to jest taki egzamin? Dwadzieścia kilka przedmiotów.

— Wtem — odpowiedział podporucznik. — Zdaję ja wszystkie.

Major przedstawił jego prośbę generałowi, dowódcy lotnictwa i ten wyraził swą zgodę:

— Jeśli zda... — powiedział.

Pojechał do Dębina i zdał celującego egzamin. Spelnio się mienie jego słowa; był lotnikiem. Pierwsze miesiące nie były przyjemne dla ppor. Wahla. Narazony na drwiny kolegow, odsunął się od nich i pracował nad samym sobą. Z czasem zostawił wstępnego kpt. Dymitriaka i wkładła jeden z najpoważniejszych przedmiotów. W miedzy czasie zbliża się do kpt. Meissnera, który staje się jego nauczycielem. Odbywa szereg lotów, duży i ciekawy oddaje się lotnictwu.

Przemęcie startu i lądowania na koniec wyszkolenia na dwustrone uzasadnień największą trudnością opanowania tych dwóch elementów. Ćwiczenie ich przy o'azj pierwszych lotów uważałem za bezcelowe, gdyż uczeń zbyt mało jest jeszcze wtedy oswojony z powietrzem i zbyt zmęczony prowadzeniem maszyny, aby mógł odnieść z tego korzyść. Na koniec projektowałem (jakżeż przy odpowiednim i odpowiednim) napomknąć na korzyść utraty szybkości i wszelkich niebezpiecznych momentów nieprawidłowego lotu, mogących stać się przyczyną wejścia samolotu w korkociąg, oraz przećwiczenie wyprowadzenia maszyny z korkociągu. Tu kierowała mną chęć uchronienia ucznia już przy pierwszych lotach samodzielnych przed katastrofą z winy drobnego błędu w pilotażu.

— Należałoby także pokazać uczniowi przed wylazowaniem i go kilka lądowań przymotowych w polu i nauczyć, jak ma podejść, aby wylądować bez uszkodzenia maszyny — zakończyłem swój wywód.

Orlicz wysłuchał mnie cierpliwie, ale — jak zwykle gdy chodziło o rewolucyjne nowości w tej dziedzinie — pokręcił przecząco głową.

— To się nie da przeprowadzić — odrzekł.

— Do każdego ucznia musiałby pan dać jednego instruktora.

Kolejność szkolenia też mi się nie podobała.

— Po co to? Myślał się szkolni, po staremu, robiąc pięciominutowe runy i było dobrze.

Ja jednak pozostałem przy swoim. Byłem przekonany o słuszności mojej metody i bez wahania zastosowałem ją do Stacha. Postanowiłem zrobić z niego asa pilfów i nauczyć go wszystkiego co umiałem sam, nie tylko jeśli chodzi o prowadzenie samolotu

w powietrzu, lecz również we wszystkich okolicznościach, jakie może spotkać pilot w swoim zawodzie.

Był zdolny i bystry, ale nie upał się łatwymi sukcesami. Chciał zgłębić każdą rzecz do dna i zrozumieć ją całkowicie.

— Dlaczego zacieniasz skręt, kiedy chcesz szybko nabrać wysokości?

— Jak się to robi?

— Dlaczego do zwykłego skrętu wyprowadzasz samolot nogą i lotką jednocześnie, a z takiego o coraz mniejszym promieniu — najpierw lotką, a później nogą?

— Jakże jest najkorzystniejsze położenie samolotu przy wznoszeniu się?

— Po czym poznajesz, że maszyna zostaje przeciągnięta, jeżeli szybkościomierz działa z opóźnieniem?

— Jak wysoko nad horyzontem powinna być maska silnika przy skrzydło? — pytał.

Thumacylem mu każdy manewr i zastanawiałem się z nim razem nad każdą taką kwestią. Rysował, kreślił, obliczał.

— To wszystko musi mieć swoje uzasadnienie w matematyce — mawiał.

Moje uwagi, które robiłem w powietrzu, notował dosłownie w grubym dzienniku lotów, oprawny w szare płótno. Było tam sporo przekształtań i wyrażeń bardzo soczystych. Wysłuchiwał ich z humorem i zapisywał je skrzętnie.

Jesli odrzucał czegoś nie mógł pojąć i przyswoić sobie, prosił, żeby mu to pokazać jeszcze raz, jeszcze dwa razy i jeszcze, póki się nie nauczył zupełnie dobrze i pewnie.

Zawsze sobie przypisywał winę, jeśli nie zrozumiał moich instrukcji. Dopiero przy nauce lądowania zbuntował mi się na jakiś czas.

Thumacylem mu istotę lądowania bardzo prosto:

— Ściągaj ster z szybkością wprost proporcjonalną do szybkości opadania samolotu. Jeżeli samolot przez chwilę nie opada — nie ściągaj. Jeżeli oddala się od ziemi — odchylaj ster naprzód. Gdy szybkość zostanie wytracona — ściągaj do końca.

W praktyce to wcale nie jest takie łatwe i żaden uczeń z początku nie może skoordynować ruchów sterem z utratą szybkości maszyny; nie widzi jak samolot przepada, nie czuje go. Patrzy na skądą pod skrzydła ziemię i wzrok jego przylepia się do jakiegoś źdźbła trawy zamiast obejmować równinę lotniska daleko przed maszyną. Pmknt, na którym zatrzymała się smuga spojrzenia, jest coraz bliżej, coraz wyraźniejszy, ale nie można zdać sobie sprawy, czy równocześnie samolot nie unosił się na dwa lub trzy metry w górę, bo nie widzi się już całej płaszczyzny lądowania, tylko jej coraz krótszy skrawek. Przekornie zdźbło trawy zbliża się tymczasem i pilot ściga ster, bo przecież „im bliżej ziemi, tym bardziej ściągaj”... Ale ziemia właśnie oddala się coraz bardziej — wysokość wzrasta, szybkość zaś maleje i tylko odległość pozioma od punktu spojrzenia się zmniejsza.

Zdźbło trawy uciekło pod skrzydła. Wzrok sięgając znów daleko w przód i dopiero teraz robi się tragedia: samolot wisi na resztkach szybkości trzy metry nad lotniskiem. Wisł zresztą krótko: ziemia podjeżdża gwałtownie do góry, nie ma już gdzie

ciągnąć sterowego drążka, bo opiera się on o krawędź fotela, nie ma już na nie czasu.

Łomof! Podskoki! Uderzenie podwoziem! Znow skoki! Znow uderzenie i głóg instruktora:

— Za wysoko wytrącone. Za wczesnie ściągnięte. Trzeba ścigać ster tak szybko, jak szybko opada maszyna... — itd. od początku.

— Rozumiasz?

— Nie rozumiem — mówi Prywatniak z chmurą twarzy.

— Wylądajmy z Morana. Thumacylem wszystko od początku.

— To nie prawda — mówi Wahl. — Ziemia się zbliża, ja ściągając, a maszyna puchnie w górę zupełnie niewidocznie. Potem traci szybkość i nagle jesteśmy za wysoko. Wcale nie widzę jak ziemia się oddala. Też nie można zauważyć. Wole patrzeć już pod skrzydła. Wtedy będę wiedział jak wysoko jestem.

Zebym się nie wazył kiedykolwiek parcie w ten sposób przy lądowaniu — odrzekłem rozgniewany. — Nie będąc się uczył więcej jeżeli to zrobisz. Tak postępują patachajcy, sztabowicy i w ogóle tacy, którzy powinni jeździć tramwajami a nie latać. Pilot musi widzieć całe lotnisko przed sobą, nie jego skrawek tuż pod kołami. Inaczej — po pierwsze nigdy nie wylądaje gładko, po drugie — prędzej czy później wpadnie na jakąś przeszkodę.

Naprawdę powtarzałem wykład. Naprawdę każdemu mu przysyadał na ziemi raz z wzrokiem skierowanym daleko, raz tuż pod nogi, aby przekonał go, że w pierwszym wypadku lepiej widać zbliżania się ziemi niż w drugim. Naprawdę uczyłem go parterze stale na jedną odległość nie zatrzymując spojrzenia na fragmenciech ziemi.

— W ten sposób nie nauczę się nigdy — mawiał — Coś musi być jeszcze w tym wszystkim, czego nie mogę uchwycić.

Przesiadywał godzinami w kabinach samolotów stojących pod hangarem, aby zapamiętać odległość dzielącą go od ziemi w chwili gdy jej dotyka podwozie. Próbował „recept” na lądowanie, których mu nie skąpił inni uczniowie i lądował coraz gorzej. Trapił się tym i chodził z twarzą ponurą jak noc, choć począłsam go, że ma jeszcze zbyt mało lotów, aby się tym przejmować i że z czasem opanuje lądowanie równie dobrze jak opanował prowadzenie maszyny w powietrzu.

I oto pewnego dnia ni stąd ni zowąd wylądował dobrze. Raz, drugi, trzeci.

— By ty mi pomagasz — upierał się jeszcze patrząc na mnie podejrziwie, kiedy mu powiedziałem, że nie robi już błędów.

Zapewniałem go że nie i — aby go ostatecznie przekonać — przy następnym locie trzymałem przez cały czas obie ruce na burdach gondoli.

Wtedy się przyznał, że „skapował”.

— Ty miałeś rację — powiedział gdy wysiedliśmy z maszyny. — Teraz widzę, jak ziemia zbliża się i umiem już ściągać ster. Umiem patrzeć.

Potem wziął mnie pod rękę i z tajemniczym uśmiechem rzekł:

— Wiesz, zrobiłem wynalazek.

— Jakiż znów wynalazek? — zapytałem.

— Chodź, pokażę ci.

Poprowadził mnie na odległy skraj lotniska, gdzie wzdłuż drogi leżały równo w niewielkich odstępach ułożone kamienie.

— To jest urządzenie do nauki lądowania — powiedział, wskazując je palcem.

— Ten rząd kamieni? — spytałem, przypuszczając, że chce mnie wciągnąć na kawal.

Tak odrzekł całkiem poważnie. — Są ułożone w prosty linię co trzy kroki, a jest ich sto dwadzieścia. Sam je przyniosłem.

— I dźwigając kamienie nauczyłeś się lądować?

— Tak. Nauczyłem się patrzeć na stałą odległość. Robiłem tak: idąc od pierwszego kamienia patrzyłem na trzydziesty; po trzech krokach — na trzydziesty pierwszy; po sześciu — na trzydziesty drugi i tak dalej. Potem to samo ćwiczyłem w biegu, a potem na rowerze. Robiłem także przysiadki. Można z pięćdziesiąt przysiadków. Teraz już umiem nie zatrzymywać wzroku na jednym miejscu podczas ruchu.

Ubawiła mnie ta historia, musiałem jednak przyznać, że „wynalazek” okazał się dobry. Stach lądował od tego czasu coraz lepiej.

[D. c. n.]

— Cóż ty robisz?
— Przelazł widzieć, że trenuje — bieg z kłębkiem dookoła

krawędzi

1) Wylazować — wypuścić ze pierwszy lot samodzielnym.

Bilans lekkoatletyczny IV Biegi długie

5000 m to znówu domena Nojego (1:44.5''). Zagraza mu „rehabili...” Kusurikawa (1:45.2''), który kaide...

pu ogólnego cofa się. Sądze, iż to jest powodem tego, że o ile w bie-żach na meczach międzypaństwowych...

ZŁOTY AGONNY DOKSER, Carlo Uslandi płacze po przegranej meczu z Saaverio Turletto.

Jak pobitem Nurmiego!

Każdy ma serdecznego przyjaciela. Mój nazywał się Janek Struganek. Miał głębie naziwisko i głupi zrywający struganka ze mnie awaria. Wydrwi...

— Jakis ogórki pan u li: konserwowe czy z beczki? — Lubię tylko surowe ogórki, ale s...

Kiedyś zalażył się ze mną o 3 lit, że pobitem na „seki” mistrza Polski Wle-dze, że Janek nie przebiegł nigdy „seki” poniżej 12 sek. przyletem z...

— Plus i ogórek — z beczki! — Z beczki! — mówię bez zmusze-nia...

Niestety, mecz odbył się na pływalni i biełny mistrz, żywotulowie poie-rocz bieżni, uwrzony do innego żywi-woia, zszalał naop 40 metrach i...

— Kiedy pan pobit Nurmiego? — pytam bezczelnie. — Pan Strzelczyk rzucił na mnie zdzi-wo...

Ostatnio spotkałm się w barze, gdzie zwykłe jadłem. Wymówił się brakiem czasu i wywodził z uśmiechem. Usiadłem z kelkątkiem i obserwow...

— Jakiego Nurmiego? Nie znam... — Ol nie wykręcał się, braciulku! — Nurmiego! Nurmiego, panie Strzelczyk! Panno Nurmiego, mistrze...

Nagle, grom z jasnego nieba w po-włoci sił brneta: — Od czasu jak pobitem Nurmiego, nie miałem takiej frajdy!...

— O to się pana rozchodzi? E, to nieuważa! — Jakoś nieuważa? To najnieuważ-

Widny mój jest — Brnankas... — Brnanki wola dobrinie! — Strzelczyk! — Strzelczyk! Strzelczyk! Nie słysza-

— Wic — powiada — jak ten facet (pan, niby) tu siedział, to mów pan (ja, niby) co jakiś czas: „Od czasu jak pobitem Nurmiego, nie miałem takiej frajdy!”...

Sine żyły nadmierzają na czole bezosobowitw błędna, biedy mój: — Szczęściwie... Zeta, brnanki ma dykcie...

— Of patrz pan, jest pański znajomy! — Faktycznie, za szybą wystawową zobaczyłem Janika Struganka. Trzymał się za brzuch i konał ze śmiechu!...

Intonnie, piją z przymianek, tylko o Nurmim ani słowu! Ouzaszem, w pewnym momencie p. Strzelczyk, nakładając górę chrzemu na kawał go-

— A więc to on, znaję moje łapczy-wość na wyspaży, uknuł ten szalanski plan i jeszcze raz wystrzynał mnie na jałku!...

Nie, tylko znałm nieowolane jasz-cza nitmo namem i nie chce mi dać wywodu. Co robić? Alkohol... Ruchanek roim... Z wdzięcznością po-

— Tak się skończył mój ostatni wy-wład, tak się skończyła przyjaźń z Janikiem Strugankiem.

Nie, tylko znałm nieowolane jasz-cza nitmo namem i nie chce mi dać wywodu. Co robić? Alkohol... Ruchanek roim... Z wdzięcznością po-

— Dodał? — dostają odpowiedź. — Czy można radykalnie uciąć tena? Nie, tylko znałm nieowolane jasz-cza nitmo namem i nie chce mi dać wywodu. Co robić? Alkohol... Ruchanek roim... Z wdzięcznością po-

Nagle, spogląda na mnie grznie rzuci nieoczekiwane pytanie:

— Dodał? — dostają odpowiedź. — Czy można radykalnie uciąć tena? Nie, tylko znałm nieowolane jasz-cza nitmo namem i nie chce mi dać wywodu. Co robić? Alkohol... Ruchanek roim... Z wdzięcznością po-

ARTYKULY Sportowe Przyrządy Gimnastyczne Dom Sportowy Pozostałe Św. Marcela 32 Tel. 55-71. SKŁADNICA „KING-PANGU” Cenniki wysyłamy bezpłatnie.

Jedeli chodzi o sukcesy między-narodowe Nojego, to zajął on 5-to miejsce na mistrzostwach Europy w Paryżu. Przegrał, jak to się mówi, „niepotrzebnie” z Anglikiem. Obu Finów, Maki ani Pekuri, oraz Saweda Jonsona pokonał nie mógł. Oni są klasa dla siebie. Zresztą Nojego optycznie nadal jest fatalny, w praktyce też, nie dużo lepiej. (Ale ktoś z nas jest pod tym względem bez grzechu. Jak mowa o stylu, to ja tym już naprawdę specjalnie nie grzeszę. Dużo, dużo mi brakuje.) W Londynie był Noji pierwszy, pokonał tu elitę biegaczy Europy środkowej.

Największe nadzieje na przysz-łość budzi właśnie 5000 m. Mamy bowiem tu najwięcej rezerw i ta-lentów: Soldan (1:50.18''), Kas-wowski (1:52.23'') Herman (1:53.23'')

Wirkus i Marynowski (1:51:16.8'') i 1:51:17.2'') w ciągu sezonu zalniali się. Szczególnie Marynowski pod koniec sezonu przegrzwał w sposób zaskakujący — sygnalizując tym samym niewyłącznie spadek formy. Jego zwycięstwo w maratonie dowodzi tylko jak niespożyty zasób on posiada i jak wielkim talentem dysponuje. Ale sama siła nie zdłaziła wiele. Siła trzeba mądre kierować. A z tym już jest trudniej. Moby zbyt dużo poszło w nag?

Tyle można by było powiedzieć o biegach. Przechodzimy teraz do konkurencji technicznych. Stoją one u nas na znacznie niższym poziomie niż biegi. Wynika to z tego, że na przykład dzięki wrodzonym warunkom fizycznym znacznie prężniej, przy pewnej pracy, można dojść do wyników w biegach, niż w konkurencjach technicznych, które wymagają znacznie dłuższego okresu czasu by doprowadzić swą formę i technikę do odpowiedniego stopnia doskonałości. To też, aby długo i wiele dobrych a obciążających zmiecha się. Przestaje się naprężać. Poprzedzając na wynikiach osiągniętych, a wobec postę-

Z MECZU WE WROCLAWIU. Fragment walki, w której Kołczyński wygrał z Marochem.

List z Zakopanego

Zakopane, w listopadzie.

O bracia narciarzni! Znowu idzie sezon, który oby nigdy nie przyszedł. Znowu mi wesoły, i ja nie szczęzący wraz z wami, zjedziemy się hurmem w góry i pałokrki. Znowu zgapie was za okaznieli złości-wy demon narci, zaspicie och śniegiem i poprowadzi do zguby. Dłuzsze wtem, że na to nie ma rady, kto raz został opętany, dla tego nie może już wybudzienia; ale kresle też słowa „można”, że znaleźć się człowiek o tak niesłychanie silnej woli, że zdoła się powstrzymać, narby porabi, zakucuje się w grubie śniegach i tak przetrwa zimę bez zjady na nartach. Przysięgam, że takimi bohaterami sam ufunduję monumentalny pomnik. Zresztą, po co ja to mówię, takiego fenomenu nie było i nie będzie, wszyscy zginiemy bez ratunku.

ny, daje wam, biecacy, receptę jak można chociaż w części uniknąć zła. Sezon przedświąteczny narciarzista powinien wyglądać mniej więcej tak. Kiedy już tragiczna chwila nadstąpi, plecak i wszystkie tym podobne instrumenty i wpakować się do wagonu, starając się ulokować narty tak, żeby były narazone na wypadnięcie, polowanie albo coś podobnego. A miut się zdarzy deszcz jakis wypadek. U wrót piekła, czyli na zakopaniskim dworcu, narciły. Konkretnie znaleźć pijanego dryndziarza (co zresztą wcale nie jest tak trudne jak się wydywa-ła), który nie wieidze jakie cuki-cieki dobrodziejstwo, może, wlecieć z całym ekwipażem do polaka. I znowu zarobione kilka dni na leżeniu się w szpitalu. Pomyślny wybracie spokojny, zasnęszy zimny i w miarę możliwości z jak najgorszą kuchnią, pamiętając o tym, że to ma być Bronka Czocha, że to wszystko kłamstwa i bliźniętwa! Narty do kładny wynosi! Narty do kładny kandydaci! Niech żyją Schiele, Bujak i Lubeł! Jedźmy na narty! Przed chwilą przed powiادیł, że w Tatracach kurcy śniegi!

Dopki jeszcze nie ma śniegu i jestem jeszcze jak to przylot-

Narły najlepiej smarować „Lep-nikiem”, „Wazelem” albo takim mokrą (o podobnej konsystencji, wtedy zjadł jest niezwykle upro-zeczony. Poprosta zdjąćm się do-ści i ziać piachota. W koleim ma-łajiej klasie narty na dachu, słuma-cząc się brakiem miejsca na pomo-cie. Dacj jest miłoścem chrobaki-tek! ekspozycjom a przez zamło-żone szwy trudno zauważyć zgu-bę. Na górce zostawie narty przed drzwiami, zawsze przecież są szan-sze, że je ktoś ukradnie... — Przyjacielu!!! Nie wierzyć mi ani słowu, zaklaman są na lewą nartę Bronka Czocha, że to wszystko kłamstwa i bliźniętwa! Narty do kładny wynosi! Narty do kładny kandydaci! Niech żyją Schiele, Bujak i Lubeł! Jedźmy na narty! Przed chwilą przed powiادیł, że w Tatracach kurcy śniegi!